

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIV — Nr. 147

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 27 februarie 2002

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
106.	— Hotărâre privind etichetarea alimentelor.....	1-11
	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
246.	— Decizie a președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale pri- vind aprobarea Metodologiei de monitorizare a pieței interne reglementate a gazelor naturale și a consumatorilor eligibili	11-16

HOTĂRÂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE privind etichetarea alimentelor

În temeiul prevederilor art. 107 din Constituția României și ale art. 6 lit. a) din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Se aprobă:

a) Normele metodologice privind etichetarea alimentelor, prevăzute în anexa nr. 1;

b) Normele metodologice privind etichetarea nutrițională a alimentelor, prevăzute în anexa nr. 2;

c) Normele metodologice privind informațiile suplimentare care se indică obligatoriu prin etichetare în cazul alimentelor obținute din organisme modificate genetic sau care conțin aditivi și arome modificate genetic ori obținute din organisme modificate genetic, prevăzute în anexa nr. 3.

(2) Anexele nr. 1—3 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Nerespectarea prevederilor art. 4—6, ale art. 7 alin. (2), (3), (5) și (7), art. 8 alin. (1) și alin. (4)—(6), art. 9 alin. (1)—(3), art. 10 alin. (1)—(4), art. 11, art. 2 alin. (1), art. 13 alin. (2) și (3), art. 14, 15, art. 16 alin. (1)

și alin. (3)—(6), art. 17, art. 18 alin. (1) și ale art. 19, 21 și 22 din normele metodologice prevăzute în anexa nr. 1, ale art. 2 alin. (2), art. 3, art. 4 alin. (4) și ale art. 7 și 8 din normele metodologice prevăzute în anexa nr. 2 și ale art. 2 alin. (1) și ale art. 4 și 6 din normele metodologice prevăzute în anexa nr. 3 constituie contravenție și se sancționează conform art. 46 lit. d) din Ordonanța Guvernului nr. 21/1992 privind protecția consumatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 3. — (1) Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către reprezentanții împuterniciți ai Autorității Naționale pentru Protecția Consumatorilor, ai Ministerului Sănătății și Familiei și ai Ministerului Agriculturii, Alimentației și Pădurilor.

(2) Contravențiilor prevăzute la art. 2 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

Art. 4. — Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor poate include în cadrul normelor metodologice privind alimentele prevederi suplimentare referitoare la etichetarea acestora.

Art. 5. — Produsele aflate în stoc sau contractate înainte de data intrării în vigoare a prezentei hotărâri pot fi comercializate cu elementele de identificare și caracterizare marcate inițial, până la lichidarea acestor stocuri, dar nu

mai târziu de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 6. — (1) Prezenta hotărâre intră în vigoare la 12 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 784/1996 pentru aprobarea Normelor metodologice privind etichetarea produselor alimentare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 226 din 23 septembrie 1996, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
ADRIAN NĂSTASE

Contrasemnează:

Ministrul sănătății și familiei,
Daniela Bartoș

Ministrul agriculturii, alimentației și pădurilor,
Ilie Sârbu

Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor,
Rovana Plumb,
secretar de stat

București, 7 februarie 2002.
Nr. 106.

ANEXA Nr. 1

NORME METODOLOGICE privind etichetarea alimentelor

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — Prezentele norme metodologice reglementează modul de etichetare a alimentelor livrate ca atare consumatorului final, precum și restaurantelor, spitalelor, cantinelor și altor agenți economici care prepară și furnizează hrană pentru populație.

Dispozițiile prezentelor norme metodologice se aplică și anumitor aspecte referitoare la prezentarea și publicitatea alimentelor.

Art. 2. — În sensul prezentelor norme metodologice, termenii și expresiile de mai jos se definesc după cum urmează:

a) *etichetă* — orice material scris, imprimat, litografiat, gravat sau ilustrat, care conține elemente de identificare a produsului și care însoțește produsul sau este aderent la ambalajul acestuia;

b) *aliment nepreambalat* — aliment vrac care nu este supus operațiunii de preambalare și care, pentru vânzare, este măsurat sau cântărit în prezența consumatorului;

c) *lot* — un ansamblu de unități de vânzare dintr-un aliment fabricat, prelucrat sau ambalat în condiții practic identice.

Art. 3. — Scopul etichetării este de a da consumatorilor informațiile necesare, suficiente, verificabile și ușor de comparat, astfel încât să permită acestora să aleagă acel produs care corespunde exigențelor lor din punct de vedere al nevoilor și posibilităților lor financiare, precum și de a cunoaște eventualele riscuri la care ar putea fi supuși.

Art. 4. — (1) Informațiile înscrise pe etichetă nu trebuie să inducă în eroare consumatorii, la achiziționarea produselor, în privința:

a) caracteristicilor alimentului și în special a naturii, identității, proprietăților, compoziției, cantității, durabilității, originii sau provenienței sale, precum și a metodelor de fabricație sau de producție;

b) atribuirii de efecte sau proprietăți alimentelor pe care acestea nu le posedă;

c) sugerării că alimentul are caracteristici speciale atunci când în realitate toate produsele similare au astfel de caracteristici.

(2) Etichetarea și metodele prin care aceasta se realizează nu trebuie să atribuie alimentelor proprietăți de prevenire, tratare sau vindecare a bolilor sau să facă referiri la astfel de proprietăți; sunt exceptate de la această interdicție apele minerale naturale, precum și orice alimente cu destinații nutriționale speciale, autorizate în acest sens de Ministerul Sănătății și Familiei.

(3) Interdicțiile sau restricțiile prevăzute la alin. (1) și (2) se aplică, de asemenea:

a) prezentării alimentelor, în special în ceea ce privește forma, aspectul sau ambalarea acestora, materialul de ambalare utilizat, felul cum sunt aranjate, precum și modul în care alimentele sunt expuse;

b) publicității alimentelor.

CAPITOLUL II Dispoziții privitoare la alimente

SECȚIUNEA I Generalități

Art. 5. — Etichetele alimentelor trebuie să cuprindă în mod obligatoriu:

a) denumirea sub care este vândut alimentul;

b) lista cuprinzând ingredientele;

c) cantitatea din anumite ingrediente sau categorii de ingrediente, conform art. 8;

d) cantitatea netă pentru alimentele preambalate;

e) data durabilității minimale sau, în cazul alimentelor care din punct de vedere microbiologic au un grad înalt de perisabilitate, data limită de consum;

f) condițiile de depozitare sau de folosire, atunci când acestea necesită indicații speciale;

g) denumirea sau denumirea comercială și sediul producătorului, al ambalatorului sau al distribuitorului; în cazul produselor din import se înscriu numele și sediul importatorului sau ale distribuitorului înregistrat în România;

h) locul de origine sau de proveniență a alimentului, dacă omiterea acestuia ar fi de natură să creeze confuzii în gândirea consumatorilor cu privire la originea sau proveniența reală a alimentului;

i) instrucțiuni de utilizare, atunci când lipsa acestora poate determina o utilizare necorespunzătoare a alimentelor;

j) concentrația alcoolică pentru băuturile la care aceasta este mai mare de 1,2% în volum;

k) o mențiune care să permită identificarea lotului;

l) mențiuni suplimentare de etichetare pe grupe de produse, prevăzute în anexa nr. 1a).

SECȚIUNEA a II-a

Denumirea sub care este vândut alimentul

Art. 6. — (1) Denumirea sub care este vândut alimentul consumatorului final sau agenților economici care prepară ori furnizează hrană pentru populație este cea prevăzută de reglementările specifice alimentului respectiv, cu respectarea următoarelor condiții:

a) în lipsa reglementărilor specifice, denumirea să fie cea obișnuită în România;

b) în lipsa denumirii obișnuite, prevăzută în situația descrisă la lit. a), denumirea sub care se vinde produsul poate fi o descriere a acestuia și, dacă este necesar, a utilizării sale, care să fie suficient de clară pentru a permite cumpărătorului să cunoască natura produsului și să îl deosebească de alte produse cu care ar putea fi confundat;

c) în toate situațiile însă denumirea sub care este vândut alimentul trebuie să corespundă naturii, genului, speciei, sortimentului sau proprietăților alimentului ori materiilor prime utilizate în fabricație;

d) pentru alimentele din import trebuie să se utilizeze denumirea comercială sub care alimentul este fabricat și comercializat în țara producătoare. Totodată, în cazul în care prin aplicarea prevederilor prezentelor norme metodologice, în special a art. 5, această denumire nu permite consumatorului cunoașterea naturii reale a alimentului și distingerea acestuia de alimente cu care s-ar putea confunda, denumirea comercială să fie însoțită de o altă informație descriptivă care să apară în vecinătatea acestuia;

e) în mod excepțional, să nu se utilizeze denumirea comercială din țara producătoare în cazul în care alimentul importat se diferențiază în mod esențial de cel cunoscut de consumator sub această denumire, în ceea ce privește compoziția sau fabricația, iar prevederile lit. d) nu sunt suficiente pentru a asigura informarea corectă a acestuia.

(2) Marca de fabrică, marca comercială sau denumirile atractive nu pot înlocui denumirea sub care este vândut alimentul.

(3) Denumirea sub care este vândut alimentul trebuie să includă sau să fie însoțită de informații privind starea fizică a acestuia ori tratamentele specifice la care a fost supus, ca de exemplu: transformare în pulbere, refrigerare, congelare, afumare, concentrare, dacă omiterea unor astfel de informații ar putea crea confuzii în rândul consumatorilor. Produsele care au fost tratate cu radiații ionizante trebuie să poarte inscripționarea: „Tratat prin ionizare” sau „Tratat cu radiații ionizante”.

(4) Utilizarea de termeni precum: „mod.,” „tip,” „gen” împreună cu denumirea sub care este vândut alimentul este interzisă.

SECȚIUNEA a III-a

Ingredientele

Art. 7. — (1) Prin *ingredient* se înțelege orice substanță, inclusiv aditivii, utilizată la producerea sau la prepararea unui aliment și care va fi conținută și de produsul finit ca atare sau într-o formă modificată.

(2) Atunci când un ingredient al unui aliment este constituit din mai multe ingrediente, acestea sunt considerate ingrediente ale alimentului respectiv.

(3) În sensul prezentelor norme metodologice, nu sunt considerate ingrediente următoarele:

a) componentele unui ingredient care, în cursul procesului de fabricație, au fost temporar separate pentru a fi reîncorporate ulterior în produs într-o cantitate care să nu o depășească pe cea inițială;

b) aditivii a căror prezență într-un aliment este datorată exclusiv faptului că au fost conținuți în unul sau în mai multe ingrediente ale acestuia și cu condiția că aceștia nu își mai îndeplinesc funcția tehnologică în produsul finit;

c) aditivii utilizați ca auxiliari tehnologici;

d) substanțele folosite în cantități strict necesare ca solvenți sau ca suport pentru aditivi ori pentru arome.

(4) Lista cuprinzând ingredientele conține toate ingredientele din alimente în ordinea descrescătoare a cantității, determinată în momentul introducerii în fabricație; vitaminele și mineralele adăugate în alimente se menționează în lista cuprinzând ingredientele.

(5) Lista cuprinzând ingredientele este precedată de un titlu corespunzător care include mențiunea „Ingrediente”, cu următoarele precizări:

a) apa adăugată și substanțele volatile vor fi indicate în ordinea greutății lor în produsul finit; cantitatea apei adăugate ca ingredient într-un aliment este determinată scăzându-se din cantitatea totală a produsului finit cantitatea totală a celorlalte ingrediente folosite. Se exceptează menționarea apei în cazul în care cantitatea ei nu depășește 5% din greutatea produsului finit;

b) ingredientele folosite în formă concentrată sau deshidratată și reconstituite în momentul fabricării pot fi indicate în ordinea ponderală avută înaintea concentrării sau deshidratării lor;

c) în cazul alimentelor concentrate sau deshidratate, care urmează să fie reconstituite prin adăugarea apei, ingredientele pot fi menționate în ordinea proporțiilor din produsul reconstituit, cu condiția ca lista cuprinzând ingredientele să fie însoțită de o mențiune, precum: „ingrediente ale produsului reconstituit” sau „ingrediente ale produsului gata de consum”;

d) în cazul amestecurilor de fructe sau de legume, în care nici un fruct ori nici o legumă nu predomină cantitativ într-un mod semnificativ, ingredientele se pot înscrie și în altă ordine, cu condiția ca lista cuprinzând ingredientele să fie însoțită de expresia „în proporție variabilă”;

e) prevederile lit. d) se aplică și în cazul amestecurilor de condimente sau de plante aromatice.

(6) Ingredientele nu se înscriu în cazul alimentelor menționate în anexa nr. 1c).

(7) În cazul în care ingredientele se înscriu cu denumirea specifică, descrierea se face în conformitate cu prevederile prezentului articol, cu următoarele precizări:

a) ingredientele care aparțin uneia dintre categoriile prezentate în anexa nr. 1e) și sunt constituite ale unui alt aliment pot fi indicate numai prin denumirea categoriei respective;

b) ingredientele care aparțin uneia dintre categoriile prevăzute în anexa nr. 1d) se înscriu în listă cu denumirea categoriei, urmată de numele specific sau de codul numeric C.E.; în cazul unui ingredient care aparține mai multor categorii se indică numai categoria corespunzătoare funcției sale principale în cadrul alimentului respectiv;

c) atunci când un ingredient conține gluten, denumirile „amidon”, respectiv „amidon modificat”, prevăzute în anexele nr. 1e) și 1d), se completează prin indicarea originii vegetale a acestuia;

d) indicarea aromelor se face prin menționarea termenului „aromă/arome” ori a unei denumiri specifice sau printr-o descriere a acestora. Termenul „aromă naturală” sau altă expresie cu aceeași semnificație se utilizează numai pentru aromele a căror componentă de aromatizare conține exclusiv substanțele aromatizante și/sau preparatele aromatizante definite în acte normative specifice. În cazul în care denumirea aromei conține o referință la natura vegetală sau animală ori la originea substanțelor încorporate, termenul „natural” sau altă expresie cu aceeași semnificație se utilizează numai pentru aroma la care componenta aromatizantă a fost izolată prin procedee fizice corespunzătoare, prin procedee enzimatică sau microbiologice ori prin procedeele de preparare tradițională a alimentelor obținute în totalitate sau aproape în totalitate din alimentul sau din sursa aromatizantă respectivă.

(8) Denumirea sub care este vândut un aliment poate fi însoțită de menționarea unuia sau mai multor ingrediente, dacă acest lucru este prevăzut prin acte normative specifice.

(9) Un ingredient compus, definit la alin. (2), se poate înscrie în lista cuprinzând ingredientele cu denumirea proprie sub care figurează în actele normative în vigoare, în funcție de ponderea sa cantitativă în aliment, cu condiția ca aceasta să fie urmată de enumerarea propriilor ingrediente. Această enumerare nu este obligatorie:

a) în cazul în care ingredientul compus reprezintă mai puțin de 25% din produsul finit; această excepție nu se aplică în cazul aditivilor, conform prevederilor alin. (3);

b) în cazul în care ingredientul compus este un aliment și face parte din categoria ingredientelor cuprinse în anexa nr. 1c).

(10) Menționarea apei nu este necesară în cazul în care ea este folosită în procesul de fabricație ca unic mod pentru a permite reconstituirea unui ingredient utilizat sub formă concentrată sau deshidratată ori în cazul în care aceasta servește ca mediu lichid, care în mod normal nu poate fi consumat.

Art. 8. — (1) Cantitatea unui ingredient sau a unei categorii de ingrediente, exprimată în procente, determinată la momentul introducerii acestora în fabricație, se declară în următoarele situații:

a) când ingredientul sau categoria de ingrediente respective apare cu denumirea sub care alimentul este vândut ori este în mod obișnuit asociat cu această denumire de consumator; sau

b) când ingredientul sau categoria de ingrediente respective este accentuată la etichetare prin cuvinte, desene ori grafice; sau

c) când ingredientul sau categoria de ingrediente respective conferă caracteristici specifice alimentului și îl diferențiază de alte produse cu care ar putea fi confundat datorită denumirii sau aspectului său.

(2) Dispozițiile prevăzute la alin. (1) nu se aplică:

a) ingredientelor sau categoriilor de ingrediente:

a₁) a căror cantitate netă se înscrie pe etichetă, în conformitate cu art. 9 alin. (3); sau

a₂) ale căror cantități sunt deja stabilite pentru a fi înscrise pe etichete, prin acte normative specifice;

a₃) care sunt utilizate în cantități mici în scop de aromatizare;

a₄) în cazul în care, deși apar cu denumirea sub care este vândut alimentul, nu influențează alegerea consumatorului, avându-se în vedere că variația în cantitate nu este esențială pentru a caracteriza alimentul sau nu îl diferențiază de produsele similare;

b) atunci când prin acte normative specifice se stabilește în mod precis cantitatea unui ingredient sau a unei categorii de ingrediente, fără a impune indicarea acesteia pe etichetă;

c) în situațiile prevăzute la art. 7 alin. (5) lit. d) și e).

(3) Prevederile alin. (1) lit. a) și b) nu se aplică în cazul mențiunilor referitoare la adăosul de vitamine și de minerale, atunci când acestea se supun etichetării nutriționale.

(4) Cantitatea unui ingredient sau a unei categorii de ingrediente se înscrie cu denumirea sub care este vândut alimentul ori în imediata vecinătate a acesteia, sau în lista cuprinzând ingredientele, în continuarea denumirii ingredientului sau a categoriei de ingrediente respective.

(5) În cazul alimentelor care au pierdut din umiditate ca urmare a unor tratamente termice sau a altor tipuri de tratamente la care au fost supuse, cantitatea indicată a unui ingredient sau a ingredientelor, exprimată în procente, se raportează la produsul finit. Atunci când cantitatea unui ingredient sau cantitatea totală a ingredientelor înscrisă prin etichetare depășește 100%, exprimarea procentuală se înlocuiește cu cea a cantității ingredientului/ingredientelor utilizate la obținerea a 100 grame de produs finit.

(6) Cantitatea ingredientelor volatile se indică corespunzător cantității din produsul finit.

(7) Cantitatea de ingrediente, utilizată în formă concentrată sau deshidratată și reconstituită pe parcursul procesului de fabricație, poate fi indicată corespunzător cantității dinaintea concentrării ori deshidratării. În cazul alimentelor concentrate sau deshidratate, care urmează să fie reconstituite prin adăugarea apei, cantitatea de ingrediente poate fi indicată corespunzător cantității din produsul reconstituit.

(8) Prevederile acestui articol nu exclud aplicarea reglementărilor referitoare la etichetarea nutrițională.

SECȚIUNEA a IV-a

Cantitatea netă

Art. 9. — (1) Înscrierea cantității nete a alimentelor preambalate se face în unități de volum pentru produsele lichide și în unități de masă pentru celelalte produse, utilizându-se, după caz, litrul, centilitrul, mililitrul, kilogramul sau gramul.

(2) a) Prevederile referitoare la indicarea cantității nete se aplică și în cazul în care prin acte normative specifice se impune indicarea cantității nominale minime sau medii.

b) În cazul unui ambalaj în care sunt introduse două sau mai multe articole conținând aceeași cantitate din același produs, ambalate individual, indicarea cantității nete se face prin menționarea cantității nete conținute de un ambalaj individual și a numărului total al acestora. Aceste mențiuni nu sunt obligatorii atunci când numărul total de ambalaje individuale poate fi numărat cu ușurință din exterior și atunci când cel puțin o indicație privind cantitatea netă individuală poate fi citită clar din exteriorul produsului.

c) În cazul unui ambalaj în care sunt introduse două sau mai multe produse ambalate individual, care nu sunt considerate unități de vânzare, indicarea cantității nete se face prin menționarea cantității nete totale și a numărului total de ambalaje individuale.

(3) a) În cazul alimentelor solide livrate în mediu lichid se indică pe etichetă și masa netă a componentei solide.

b) Prin *mediu lichid* se înțelege: apă, soluții apoase de săruri, saramură, soluții apoase de acizi alimentari, oțet, soluții apoase de zahăr sau înlocuitori, sucuri de fructe sau de legume, în cazul fructelor sau legumelor.

c) Substanțele care se constituie ca mediu lichid pot fi singure sau în amestec, ca atare ori congelate, cu condiția ca acestea să fie numai un element auxiliar al componentei solide și astfel să nu reprezinte un factor de decizie pentru cumpărător.

(4) Indicarea cantității nete nu este obligatorie pentru:

a) alimentele vândute cu bucata, cu condiția ca numărul de articole să poată fi văzut cu claritate și să poată fi numărat cu ușurință din exteriorul produsului; în caz contrar se indică numărul pe etichetă;

b) alimentele care pot înregistra pierderi considerabile de volum sau de masă și care sunt vândute la bucată sau cântărite în prezența cumpărătorului;

c) alimentele a căror cantitate netă este mai mică de 5 grame sau de 5 mililitri; această prevedere nu se aplică condimentelor și plantelor aromatice.

SECȚIUNEA a V-a

Data durabilității minimale/termenul de valabilitate, condiții de păstrare, de conservare și de folosire

Art. 10. — (1) Pe eticheta sau pe ambalajul alimentelor se înscrie de către producător data durabilității minimale, respectiv data până la care acestea își păstrează caracteristicile specifice în condiții de depozitare corespunzătoare.

(2) Data va fi precedată de mențiunea:

— „A se consuma, de preferință, înainte de...”, dacă în dată este inclusă ziua; sau

— „A se consuma, de preferință, până la sfârșitul...”, dacă se indică luna și anul sau numai anul.

(3) Mențiunile prevăzute la alin. (2) sunt însoțite fie de dată, fie de indicarea locului în care aceasta este înscrisă pe etichetă sau ambalaj. Mențiunile sunt completate, după caz, cu indicarea condițiilor de păstrare și conservare ce trebuie respectate pe perioada durabilității minimale.

(4) Data se compune din indicarea clară a zilei, lunii și a anului, într-o formă cronologică necodificată; în cazul alimentelor:

— a căror durabilitate este mai mică de 3 luni, este suficient să se indice ziua și luna;

— a căror durabilitate este mai mare de 3 luni, dar mai mică de 18 luni, este suficient să se indice luna și anul;

— a căror durabilitate este mai mare de 18 luni, este suficient să se indice anul.

(5) Se exceptează de la indicarea datei durabilității minimale produsele menționate în anexa nr. 1b).

Art. 11. — (1) Pentru produsele care din punct de vedere microbiologic au un grad ridicat de perisabilitate și sunt susceptibile ca după un timp scurt să prezinte un pericol imediat pentru sănătatea consumatorului data durabilității minimale este înlocuită de data limită de consum. Data înscrisă de producător este precedată de mențiunea „expiră la data de...”, indicându-se în ordine ziua, luna și eventual anul, în formă necodificată.

(2) Mențiunea prevăzută la alin. (1) este însoțită fie de dată, fie de indicarea locului în care aceasta este înscrisă pe etichetă sau pe ambalaj.

(3) Mențiunea cuprinsă în alin. (1) se completează cu indicarea condițiilor de depozitare ce trebuie respectate.

Art. 12. — (1) Informațiile privind modul de preparare a alimentelor se indică în așa fel încât să permită utilizarea corectă a acestora.

(2) Pentru anumite alimente, în cazul în care producătorul nu stabilește instrucțiuni precise de utilizare, acestea pot fi impuse prin acte normative specifice.

SECȚIUNEA a VI-a

Concentrația alcoolică

Art. 13. — (1) Prezenta secțiune se referă la indicarea concentrației alcoolice în volum pe etichetele băuturilor ce conțin alcool mai mult de 1,2% în volum, exceptându-se cele prevăzute la pozițiile tarifare 22.04 și 22.05 din Tariful vamal de import al României.

(2) Concentrația alcoolică se exprimă în procente de volum, la temperatura de referință de 20°C; valoarea concentrației alcoolice se înscrie în cifre cu cel mult o zecimală urmată de simbolul „% vol.” și poate fi precedată de cuvântul „alcooli” sau de abrevierea „alc.”.

(3) Toleranțele pozitive și negative, exprimate în valoare absolută, permise la indicarea concentrației alcoolice, raportată în procente de volum, sunt următoarele:

a) Bere cu concentrația alcoolică mai mică de 5,5% inclusiv	
b) Băuturi nespumoase obținute din struguri și incluse în poziția tarifară 2206.00 din Tariful vamal de import al României	0,5% vol.
c) Bere cu concentrația alcoolică ce depășește 5,5%	
d) Băuturi spumoase obținute din struguri și incluse în poziția tarifară 2206.00 din Tariful vamal de import al României	1% vol.
e) Diverse tipuri de cidru, cidru din pere, vinuri din fructe și alte sortimente de vinuri obținute din fructe, altele decât struguri, fie că sunt spumoase sau spumante	
f) Băuturi pe bază de miere fermentată	
g) Băuturi ce conțin fructe macerate sau părți de plante	1,5% vol.
h) Alte băuturi	0,3% vol.

(4) Toleranțele stabilite la alin. (3) lit. a)–h) nu exclud aplicarea toleranțelor ce derivă din metoda de analiză utilizată la determinarea concentrației alcoolice.

SECȚIUNEA a VII-a

Dispoziții referitoare la alimente preambalate

Art. 14. — (1) Pentru alimentele preambalate mențiunile prevăzute la art. 5 se înscriu pe ambalaj sau pe o etichetă atașată de acesta.

(2) Mențiunile prevăzute la art. 5 se înscriu numai pe documentele de însoțire, atunci când alimentele preambalate sunt:

- a) comercializate într-o formă intermediară celei de vânzare către consumatorul final și nu fac obiectul vânzării către agenții economici care prepară și furnizează hrană pentru populație;
- b) destinate aprovizionării agenților economici care prepară și furnizează hrană pentru populație, supunându-le unor procese de prelucrare.

(3) În cazul produselor prevăzute la alin. (2), pe ambalajul exterior în care acestea sunt prezentate spre comercializare se înscriu elementele prevăzute la art. 5 lit. a), e) și g) și, după caz, cele prevăzute la art. 11.

(4) Mențiunile prevăzute la art. 5 se înscriu astfel încât să fie ușor de înțeles, sunt marcate vizibil pentru a putea fi văzute cu ușurință, lizibil și într-un mod ce nu permite ștergerea; acestea nu vor fi în nici un fel mascate, nu se inscripționează în locuri obscure sau întrerupte prin inscripții ori imagini.

(5) Mențiunile prevăzute la art. 5 lit. a), d), e) și j) se înscriu în același câmp vizual.

(6) În cazul ambalajelor din sticlă destinate reutilizării, marcate într-un mod ce nu permite ștergerea, precum și al ambalajelor sau recipientelor care nu au nici una dintre fețe cu suprafața mai mare de 10 cm² se înscriu pe etichete doar elementele prevăzute la art. 5 lit. a), d) și e). În acest caz nu se aplică prevederile alin. (5).

SECȚIUNEA a VIII-a

Dispoziții referitoare la alimentele nepreambalate

Art. 15. — (1) Orice aliment nepreambalat, prezentat spre comercializare consumatorilor ori agenților economici care prepară hrană pentru populație, trebuie să aibă înscrise denumirea conform prevederilor art. 5 și data durabilității minimale sau data limită de consum. Înscriserea se face pe produs, pe un afiș, anunț sau în orice altă formă fără risc de confuzie.

(2) Se exceptează de la indicarea datei durabilității minimale alimentele cuprinse în anexa nr. 1b).

SECȚIUNEA a IX-a

Indicarea lotului

Art. 16. — (1) Alimentele nu pot fi comercializate dacă nu sunt însoțite de o indicație care să permită identificarea lotului din care fac parte.

(2) Indicarea lotului nu este obligatorie pentru următoarele alimente sau în următoarele condiții:

a) produse agricole care în momentul transferării din spațiul de depozitare sunt vândute sau livrate de la producător la unități în scopul depozitării temporare, condiționării sau ambalării, dirijate către organizații de producători ori achiziționate în vederea introducerii imediate într-un sistem de pregătire operațională sau de transformare;

b) atunci când la locurile de vânzare către consumatorul final alimentele nepreambalate sunt ambalate la cererea consumatorului sau preambalate în vederea vânzării imediate;

c) pentru ambalajele și recipientele a căror față mare are o suprafață mai mică de 10 cm²;

d) porțiile individuale de înghețată; în acest caz indicarea lotului de fabricație se face pe ambalajul colectiv;

e) atunci când data durabilității minimale sau termenul de valabilitate este indicat prin menționarea clară și necodificată cel puțin a zilei și lunii, în această ordine.

(3) Răspunderea în ceea ce privește stabilirea și înscrierea lotului revine, după caz, producătorului sau ambalatorului ori agentului economic înregistrat în România, care comercializează pentru prima oară produsul.

(4) Indicarea lotului este precedată de litera L, cu excepția cazurilor în care aceasta se distinge cu claritate față de alte indicații de pe etichetă.

(5) În cazul alimentelor preambalate indicarea lotului conform alin. (4) se face pe ambalaj sau pe eticheta atașată de acesta; în cazul alimentelor nepreambalate această indicație apare pe ambalaj sau pe container ori, în lipsa acestora, pe documentele comerciale însoțitoare.

(6) Înscriserea lotului se face în așa fel încât să poată fi văzută cu ușurință, să poată fi citită cu claritate și să nu permită ștergerea.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Art. 17. — În cazul alimentelor comercializate în ambalaje atractive, precum figurinele sau suvenirurile, se înscriu elementele prevăzute la art. 5 lit. a), d) și g).

Art. 18. — (1) Etichetarea trebuie să includă una sau mai multe mențiuni suplimentare pentru următoarele categorii de alimente:

Nr. crt.	Categoriile de alimente	Mențiuni
1.	Alimente la care durabilitatea a fost prelungită cu ajutorul gazelor avizate sanitar	„Ambalat în atmosferă protectoare“
2.	Alimente care conțin unul sau mai mulți îndulcitori autorizați	„Cu îndulcitor/îndulcitori“ Această mențiune va însoți denumirea sub care este vândut produsul, conform art. 6
3.	Alimente care conțin atât adaosuri de zahăr sau zaharuri, cât și unul sau mai mulți îndulcitori autorizați	„Cu zahăr/zaharuri și îndulcitor/îndulcitori“ Această mențiune va însoți denumirea sub care este vândut produsul conform art. 6
4.	Alimente ce conțin aspartam	„Conține o sursă de fenilalanină“
5.	Alimente ce conțin mai mult de 10 % polioli adăugați	„Consumul în exces poate produce efecte laxative“

(2) Mențiunile prevăzute la alin. (1) nr. crt. 2 și 3 nu se supun prevederilor art. 8 alin. (1) lit. a) și b).

Art. 19. — Toate mențiunile ce se înscriu pe etichete, prospecte sau, după caz, în documente însoțitoare, în conformitate cu prevederile prezentelor norme metodologice, trebuie să fie redactate în limba română, fără a exclude prezentarea acestora și în alte limbi.

Art. 20. — Prezentele norme metodologice nu restricționează aplicarea actelor normative specifice pentru alimentelor specificate.

Art. 21. — Se interzice modificarea datei durabilității minimale sau a termenului de valabilitate înscris prin etichetarea originală.

Art. 22. — (1) Se interzice utilizarea în etichetare, afișarea în vecinătatea alimentelor sau înscrierea în documentele însoțitoare ori în prospectele de prezentare a denumirilor, indicațiilor, reprezentărilor, semnelor și a oricăror alte forme de prezentare de natură să inducă în eroare consumatorul, în special în ceea ce privește calitatea, originea sau proveniența alimentului.

(2) Ilustrarea de fructe și/sau porțiuni vegetale pe etichete, ambalaje de prezentare, cataloage sau prin publicitate nu este permisă decât în cazul în care fructele (sau părți de fruct—suc de fructe, pulpă de fruct) și/sau porțiunile vegetale apar în denumirea sub care este vândut produsul și sunt înscrise în lista cuprinzând ingredientele urmate de cantitatea acestora exprimată în procente.

În cazul utilizării la fabricarea alimentelor numai a aromelor se interzice ilustrarea, desenarea sau orice alte forme de reprezentare a fructelor și/sau a porțiunilor vegetale.

Art. 23. — Anexele nr. 1a) — 1e) fac parte integrantă din prezentele norme metodologice.

*ANEXA Nr. 1a)
la normele metodologice*

MENȚIUNI SUPLIMENTARE de etichetare pe grupe de produse

Prevederile art. 5 lit. a)–l) din anexa nr. 1 vor fi completate cu mențiunile specifice fiecărei grupe de produse, după cum urmează:

1. Lapte de consum

a) conținutul de grăsime — exprimat în procente — pentru fiecare tip de lapte de consum (lapte normalizat, lapte smântânit, lapte hiperproteic);

b) procedeele de tratament termic (pasteurizat, sterilizat); prescurtările de tipul „past.“, „UHT“ sunt admise;

c) pentru laptele pasteurizat se va menționa „A se păstra la temperatura de 2–4°C“.

2. Sortimentele de lapte concentrat sau praf

a) în cazul produselor: lapte concentrat neîndulcit, lapte concentrat îndulcit, lapte normalizat concentrat neîndulcit, lapte normalizat concentrat îndulcit, lapte smântânit concentrat îndulcit, lapte smântânit concentrat neîndulcit;

— mențiunea „tratat la temperatură ultraînaltă (UHT)” sau „tratat la temperatură ultraînaltă”, dacă acestea au fost supuse la un astfel de tratament și ambalate aseptice;

- conținutul de grăsime, exprimat în procente;
- conținutul de substanță uscată, exprimat în procente;
- recomandări privind modul de utilizare și condițiile de diluție;

b) în cazul sortimentelor de lapte praf:

— mențiunea „produs instant” — pentru produsele cu solubilitate instantanee;

- conținutul de grăsime, exprimat în procente;
- conținutul de substanță uscată, exprimat în procente;
- recomandări privind metoda de reconstituire și diluare, precum și conținutul în grăsime al produsului astfel reconstituit.

3. Produse lactate acide (iaurt, smântână, lapte bătut, kefir, sana)

— conținutul de grăsime, exprimat în procente pentru fiecare tip de produs.

4. Brânzeturi

Pentru diferite tipuri de sortimente din această grupă: brânzeturi proaspete, maturate, topite, fermentate, aromatizate:

a) conținutul de grăsime raportat la substanța uscată, exprimat în procente;

b) procedeul de tratament termic la care au fost supuse materiile prime sau produsele finite (pasteurizare, topire, afumare);

c) o mențiune precum „pe bază de lapte crud”, dacă s-a utilizat numai lapte crud pentru fabricare;

d) în cazul brânzeturilor aromatizate, menționarea aromatizantului adăugat.

5. Unt

a) conținutul de grăsime, exprimat în procente;

b) o mențiune specială în cazul adaosului de sare.

6. Produse din categoria margarină

a) mențiune privind tipul de margarină;

b) conținutul de grăsime, exprimat în procente;

c) mențiunile privind adaosurile de lapte, unt, vitamine, dacă s-au utilizat asemenea adaosuri în fabricare;

d) margarina conținând mai mult de 0,5% sare comestibilă trebuie indicată ca „sărată”.

7. Carne și produse din carne

a) menționarea speciilor de animale de la care provine carnea (inclusiv organele);

b) denumirea speciei pentru pește, crustacee, moluște;

c) menționarea procedeelor de fabricație sau natura tratamentelor utilizate, ca de exemplu:

- produs pe bază de carne tocată;
- produs crud-uscă;
- produs afumat;
- produs sărat;
- cârnați proaspeți pentru fript, prăjit;
- preparate din carne proaspete (fierte);
- preparate din carne fierte și afumate;
- preparate din carne crude și afumate;
- preparate din carne fierte, afumate și uscate;
- preparate din carne fierte și dublu afumate;
- preparate din carne prelucrate prin coacere;
- produs pasteurizat (semiconservă tratată termic la o temperatură mai mică de 100°C);
- produs refrigerat;
- produs congelat;
- semipreparate culinare (pentru produsele netratate termic);
- produs pe bază de pește..., cu specificarea speciei și a tratamentului termic la care a fost supus (pasteurizare, sterilizare, prăjire, afumare);
- produs sterilizat;
- produs obținut prin injecție;

d) informația privind specia de animale nu este necesară pentru produsele pe bază de carne alcătuite numai din carne de bovină, porcină, și nici atunci când este utilizată denumirea lor tradițională. Dacă una dintre cele două specii este menționată în denumirea sub care este vândut alimentul, proporția de carne trebuie să fie mai mare de 50% din compoziție;

e) nu este necesară menționarea speciei de animale pentru slănină, șorici, sânge, plasmă;

f) menționarea tipului de membrană utilizat:

- membrane naturale;
- membrane artificiale comestibile;
- membrane artificiale necomestibile;

g) extractul și supă de carne care nu provin din carne de bovină trebuie să poarte indicația privind carnea utilizată (de exemplu, extract din carne de porc).

8. Ouă și produse din ouă

a) la locul de vânzare se va afișa o etichetă în care se va menționa: „ouă proaspete mari” (cu masa peste 50 g/buc.) sau „ouă proaspete mici” (cu masa cuprinsă între 40—50 g/buc.);

b) pentru produsele din ouă se va indica conținutul în ouă raportat la produsul finit, exprimat în procente, și temperatura de depozitare.

9. Legume—fructe

a) în cazul ciupercilor comestibile congelate, data congelării;

b) în cazul produselor pe bază de ciuperci uscate, o mențiune precum „fabricat plecând de la ciuperci uscate”;

c) în cazul ciupercilor de cultură proaspete, indicarea agentului economic producător sau a producătorului particular.

10. Suc natural de fructe, nectar de fructe, sirop de fructe

a) în cazul produselor conținând mai mult de 2 g dioxid de carbon/l, o mențiune precum „carbogazos”;

b) menționarea fructelor în ordinea descrescătoare a proporției acestora în produs;

c) în cazul sucurilor și nectarurilor obținute din concentrate se menționează „obținut din concentrat de x”, în care x reprezintă numele fructului; această mențiune va figura în imediata apropiere a denumirii produsului, cu caractere îngroșate;

d) în cazul sucurilor și nectarurilor cu pulpă în conținut se menționează „cu pulpă”;

e) în cazul nectarurilor se menționează conținutul minim de fructe (x %) în imediata apropiere a denumirii produsului, în care x reprezintă procentul minim de fruct din produsul finit;

f) în cazul în care nectarul de fructe conține miere, mențiunea „conține miere” trebuie să figureze în imediata apropiere a denumirii produsului;

g) în cazul sucurilor de fructe diluate se menționează în imediata apropiere a denumirii produsului conținutul minim de suc de fructe, piure de fructe sau amestec din aceste componente.

11. Băuturi răcoritoare

a) dacă se utilizează mai multe sucuri de fructe, acestea vor fi menționate în ordinea descrescătoare a concentrațiilor lor;

b) dacă proporția sucului de fructe este egală sau mai mare de 4% se menționează denumirea fructului („...suc de lămâie”, „...suc de portocale”), iar dacă proporția din suc de fructe este mai mică de 4% se menționează „...cu aromă de...”;

c) în cazul produselor cu conținut mai mare de 30 mg cafeină/l, o mențiune precum „conține cafeină”; în cazul băuturilor ce conțin de regulă cafeină, iar concentrația este mai mică de 1 mg/l se indică „fără cafeină”;

d) în cazul băuturilor conținând mai mult de 2 g dioxid de carbon/l denumirea sub care se vinde produsul se completează cu mențiunea „carbogazoasă”;

e) menționarea originii apei minerale, când aceasta este folosită la prepararea produselor.

12. Sucuri de legume

— menționarea legumelor în ordinea descrescătoare a proporției acestora în produs.

13. Conserve de fructe (dulceață, gem, marmeladă, cremă, pastă, piureuri de castane îndulcite):

a) o mențiune precum „a se păstra la rece după deschidere”, pentru produsele a căror concentrație în substanță uscată solubilă este mai mică de 63%; se poate omite această mențiune pentru produsele la gramele mici, al căror conținut este în mod normal consumat o singură dată, precum și pentru produsele la care au fost adăugați conservanți;

b) în lista cuprinzând ingredientele și aditivii se va menționa pentru: — cazele utilizate în dulceața simplă, care au suferit tratament de deshidratare, altul decât liofilizare, specificația „caze uscate”;

— sucul de sfeclă roșie adăugat la gemul simplu sau la dulceața simplă de căpșuni, zmeură, coacăze roșii sau de prune, specificația „suc de sfeclă roșie pentru intensificarea culorii” sau o specificație asemănătoare;

c) mențiunea „fruct utilizat: ...g pentru 100 g produs finit”;

d) mențiunea „zahăr total: ...g pentru 100 g”, cifra indicată reprezentând valoarea refractometrică a produsului finit, determinată la 20°C, admitându-se o toleranță de ±3%.

14. Ciocolată și produse din ciocolată

- a) se menționează în mod obligatoriu conținutul de cacao în substanța uscată, exprimat în procente, astfel: „cacao... % minim“;
- b) în cazul ciocolatei umplute se menționează produsul de umplutură;
- c) se exceptează de la indicarea conținutului net produsele din ciocolată preambalate, cu o greutate mai mică de 50 g; această excepție nu se aplică produselor cu o greutate netă mai mică de 50 g fiecare, atunci când sunt prezentate într-un ambalaj conținând două sau mai multe astfel de produse, dacă conținutul net total, inclusiv ambalajul, este egal cu sau mai mare de 50 g; în cazul produselor din ciocolată turnate și goale în interior, această indicație poate fi înlocuită cu conținutul net minim;
- d) o mențiune privind adaosul de cafea sau de băuturi spirtoase, când acesta depășește 1% din masa produsului.

15. Cafea, derivați din cafea

- a) menționarea denumirii varietăților de cafea, în cazul comercializării acesteia sub formă verde sau prăjită, în vrac;
- b) în cazul în care conținutul de cafeină este sub 0,1%, raportat la substanța uscată, se înscrie mențiunea „cafea decafeinizată“;
- c) se interzice comercializarea sub denumirea de „cafea“ a amestecurilor de cafea cu substituenți ai acesteia;
- d) în cazul amestecurilor de cafea cu substituenți de cafea se indică substituenții utilizați și procentul de cafea din amestec.

16. Sare

Pentru sarea iodată se vor face mențiunile:

- a) „iodată“, cu indicarea concentrației de iod;
- b) „a se folosi pentru gătit și masă“;
- c) „a nu se folosi pentru conserve alimentare“.

17. Condimente

În cazul condimentelor care conțin mai mult de 5% sare comestibilă, se va menționa procentul acesteia.

18. Vin și produse pe bază de vin

Etichetarea vinurilor și produselor pe bază de vin se face în conformitate cu prevederile Legii viei și vinului nr. 67/1997, cu modificările ulterioare.

19. Băuturi alcoolice

- a) în cazul băuturilor alcoolice sunt interzise indicații care, sub diferite forme, se referă la sănătate, precum: „reconfortant“, „fortifiant“, „energizant“, „tonic“;
- b) în cazul băuturilor alcoolice comercializate în restaurante:
- lista de băuturi trebuie să menționeze denumirea specifică, conținutul în alcool (% vol.) și capacitatea. Aceste mențiuni nu se aplică în cazul amestecurilor de băuturi alcoolice care sunt preparate în restaurant;
 - recipientele de băuturi alcoolice vândute în restaurante trebuie să aibă indicate vizibil și lizibil denumirea specifică, țara producătoare și concentrația alcoolică.

20. Oțet de fermentație

- a) conținutul minim în acid, exprimat în grame acid acetic la litrul de produs;
- b) înscrierea pe etichetă a denumirii „oțet“ sau „esență de oțet“ pentru produsele obținute din alte materii prime decât acidul acetic de fermentație este interzisă.

21. Ape îmbuteliate, altele decât apa minerală și apa de izvor

- a) se inscripționează cu denumirea „apă de masă gazoasă“ sau apă de masă carbogazoasă“ apa potabilă la care s-a adăugat dioxid de carbon alimentar;
- b) se inscripționează cu denumirea „apă de masă mineralizată artificială“ apa potabilă la care s-au adăugat săruri minerale. Acestea se înscriu în lista cuprinzând ingredientele în ordinea descrescătoare a importanței lor cantitative în momentul introducerii în fabricație.

În cazul în care produsul conține dioxid de carbon alimentar, denumirea sub care se vinde produsul se completează cu mențiunea „carbogazoasă“.

Cele trei cuvinte „apă mineralizată artificială“ se înscriu unele lângă altele, cu caractere de aceeași mărime și cu aceeași culoare.

În cazurile menționate la lit. a) și b) eticheta nu va conține referiri, semne sau figuri care să creeze confuzii de orice fel cu apa minerală naturală, să inducă în eroare consumatorul asupra localizării geografice a apei, să îi atribuie apei efecte sau recomandări terapeutice ori să facă precizări asupra compoziției chimice a acesteia.

22. Informațiile prevăzute la art. 5 din anexa nr. 1 se completează, după caz:

- în cazul alimentelor congelate, cu mențiunile „produs congelat“ și „a nu se recongela după decongelare“.

*ANEXA Nr. 1b)
la normele metodologice*

LISTA**cuprinzând alimentele scutite de indicarea datei durabilității minimale**

1. Fructele și legumele proaspete, incluzând cartofii, care nu au făcut obiectul unei curățări, tăieri sau altor tratamente similare. Această derogare nu se aplică semințelor pentru germinație și produselor similare.
2. Vinuri, vinuri spumoase, vinuri spumante, vinuri licoroase, vinuri aromatizate și produse similare obținute din fructe, altele decât struguri
3. Băuturile conținând 10% sau mai mult în volum alcool
4. Băuturi răcoritoare, sucuri de fructe, nectaruri din fructe și băuturi alcoolice în recipiente individuale mai mari de 5 l, destinate agenților economici care prepară și furnizează hrană pentru populație

5. Pâinea, produsele de panificație, patiserie și de cofetărie, care prin natura lor sunt consumate în 24 de ore de la fabricare
6. Oțetul de fermentație
7. Sarea de bucătărie
8. Zahărul solid
9. Produsele zaharoase care sunt alcătuite aproape în totalitate din zahăr aromatizat și/sau colorat
10. Guma de mestecat și produsele similare de mestecat
11. Porțiile individuale de înghețată.

*ANEXA Nr. 1c)
la normele metodologice*

LISTA**cuprinzând alimentele scutite de obligația indicării ingredientelor**

1. Fructele și legumele proaspete, inclusiv cartofii, care nu au făcut obiectul unei curățări, tăieri sau altor tratamente similare
2. Apele carbogazoase în a căror denumire apare această caracteristică
3. Oțetul de fermentație care provine în mod exclusiv dintr-un singur produs de bază și care nu a suferit adăugarea nici unui alt ingredient
4. Brânzeturi, untul, laptele și smântâna fermentată, în măsura în care nu au suferit decât adăugări de produse lactate, enzime și culturi

de microorganisme necesare fabricării sau de sare, în cazul brânzeturilor, altele decât cea proaspătă sau topită

5. Produsul constituit dintr-un singur ingredient, atunci când:
 - a) denumirea comercială a acestuia este identică cu cea a ingredientului; sau
 - b) denumirea comercială permite identificarea clară a naturii ingredientului.

LISTA

cuprinzând ingredientele care trebuie să fie înscrise cu denumirea categoriei lor, urmată de numele specific sau de codul numeric C.E.

1. Colorant	9. Corector de aciditate	17. Săruri de topire**)
2. Conservant	10. Acidifiant	18. Ameliorator (de făină)
3. Antioxidant	11. Antiaglomerant	19. Agent de întărire
4. Emulsificator	12. Amidon modificat*)	20. Agent de umezire
5. Agent de îngroșare	13. Îndulcitor	21. Agent de încărcare
6. Gelifiant	14. Agent de afânare	22. Gaz de propulsare
7. Stabilizator	15. Antispumant	
8. Potențiator de aromă	16. Agent de glazurare	

*) Indicarea numelui specific sau a codului numeric nu este obligatorie.

**) Se indică numai în cazul brânzeturilor topite și al produselor pe bază de brânză topită.

LISTA

cuprinzând categoriile de ingrediente pentru care numele specific poate fi înlocuit cu denumirea categoriei

Ingrediente	Denumirea
Uleiuri rafinate, altele decât uleiul de măsline	„Ulei“ urmat de: – mențiunea „vegetal“ sau „animal“, după caz; sau – indicarea originii sale specifice vegetale sau animale; – mențiunea „hidrogenat“ trebuie să însoțească indicarea unui ulei hidro- genat
Grăsimi rafinate	„Grăsimi“ urmat de: – mențiunea „vegetale“ sau „animale“, după caz; sau – indicarea originii sale specifice vegetale sau animale; – mențiunea „hidrogenat“ trebuie să însoțească indicarea unei grăsimi hidrogenate
Amestecuri de făină provenită din două sau din mai multe cereale	„Făină“ urmată de enumerarea cerealelor din care aceasta a fost obținută, în ordinea descrescătoare a proporției lor în compoziție
Amidonuri și amidonuri modificate prin procedee fizice sau enzimatic	„Amidon“
Toate speciile de pește, acolo unde acesta constituie un ingredient al altui aliment, cu mențiunea că denumirea și prezentarea alimentului nu se referă la o specie anumită de pește	„Pește“
Toate sortimentele de brânzeturi, atunci când acestea sau un amestec de brânzeturi constituie un ingredient al altui aliment, cu mențiunea că denumirea și prezentarea alimentului nu se referă la un anume sortiment de brânză	„Brânză“
Condimentele nedepășind 2% din compoziția alimentului	„Condiment(e)“ sau „Amestec de condimente“
Toate plantele sau părți din plante aromatice nedepășind 2% din compoziția alimentului	„Plante aromatice“ sau „Amestecuri de plante aromatice“
Toate tipurile de preparate din gume utilizate în fabricația gumei de bază pentru guma de mestecat	„Gumă bază“
Toate tipurile de pesmet	„Pesmet“
Toate tipurile de zaharoză	„Zahăr“
Dextroza anhidă sau monohidrată	„Dextroză“
Sirop de glucoză și sirop de glucoză deshidratat	„Sirop de glucoză“
Toate tipurile de proteine din lapte (cazeina, cazeinați și proteine din zară) și amestecurile acestora	„Proteine din lapte“
Unt de cacao presat, centrifugat sau rafinat	„Unt de cacao“
Toate fructele confiate nedepășind 10% din masa alimentului	„Fructe confiate“
Amestecul de legume nedepășind 10% din compoziția alimentului	„Legume“
Toate tipurile de vinuri	„Vin“

NORME METODOLOGICE privind etichetarea nutrițională a alimentelor

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Prezentele norme metodologice reglementează modul de etichetare nutrițională atât a alimentelor livrate ca atare consumatorului final, cât și a celor destinate aprovizionării restaurantelor, spitalelor, cantinelor și altor agenți economici care prepară și furnizează hrană pentru populație.

(2) Prevederile prezentelor norme metodologice nu se aplică următoarelor produse:

- a) ape minerale naturale sau alte ape destinate consumului uman;
- b) integratori dietetici/suplimente alimentare.

(3) Prezentele norme metodologice nu exclud aplicarea reglementărilor privind etichetarea alimentelor destinate utilizărilor nutriționale speciale.

(4) În sensul prezentelor norme metodologice, următorii termeni se definesc astfel:

a) *etichetare nutrițională* — orice informație care apare pe etichete și se referă la:

a1) valoarea energetică; și

a2) următoarele substanțe nutritive: proteine, glucide-zaharuri, lipide, fibre, sodiu, vitaminele și mineralele prezente în cantități semnificative, conform tabelului care face parte integrantă din prezentele norme metodologice;

b) *mențiune nutrițională* — orice reprezentare sau orice mesaj publicitar care specifică, sugerează sau induce faptul că alimentul are anumite proprietăți nutriționale datorate valorii energetice/calorice pe care acesta o furnizează, o furnizează la o valoare scăzută sau crescută ori nu o furnizează și/sau datorită substanțelor sale nutritive pe care acesta le conține, le conține în proporție scăzută sau crescută ori nu le conține. Înscriserea unor elemente referitoare la calitatea sau cantitatea unei substanțe nutritive nu reprezintă o mențiune nutrițională dacă acest lucru este stabilit prin reglementări specifice;

c) *proteine* — conținutul de proteină calculat cu formula: proteină = azot total Kjeldahl x 6,25;

d) *glucide* — toate glucidele metabolizate de organismul uman și care includ polioli;

e) *zaharuri* — toate monozaharidele și dizaharidele prezente în alimente, excluzând polioli;

f) *lipide* — lipidele totale, inclusiv fosfolipidele;

g) *acizi grași saturați* — acizii grași fără dublă legătură;

h) *acizi grași mononesaturați* — acizii grași cu o dublă legătură în poziție *cis*;

i) *acizi grași polinesaturați* — acizii grași cu duble legături întrerupte în poziție *cis*, *cis*metilenice;

j) *valoare medie* — valoarea care reprezintă cel mai bine cantitatea de substanțe nutritive pe care o conține un aliment dat, față de variațiile acestora în funcție de sezon, obiceiuri de consum și alți factori care pot induce modificări ale valorii efective.

CAPITOLUL II

Dispoziții privind etichetarea nutrițională a alimentelor

Art. 2. — (1) Etichetarea nutrițională este opțională cu excepția prevederilor alin. (2).

(2) Etichetarea nutrițională este obligatorie atunci când la prezentarea sau la publicitatea produsului, cu excepția campaniilor publicitare colective, apare pe etichetă o mențiune nutrițională.

Art. 3. — Singurele mențiuni nutriționale permise sunt cele care se referă la valoarea energetică, la substanțele nutritive menționate la art. 1 alin. (4) lit. a)a2) și la substanțele care aparțin sau care sunt componentele uneia dintre categoriile acestor substanțe nutritive.

Art. 4. — (1) Informațiile furnizate consumatorilor prin etichetarea nutrițională, prevăzute la art. 1 alin. (4) lit. a), se grupează, după caz, în grupa 1 sau 2, în următoarea ordine:

Grupa 1:

a) valoarea energetică;

b) cantitățile de proteine, glucide și lipide.

Grupa 2:

a) valoarea energetică;

b) cantitățile de proteine, glucide, zaharuri, lipide, acizi grași saturați, fibre și sodiu.

(2) Informațiile furnizate sub forma unei mențiuni nutriționale referitoare la zaharuri, acizi grași saturați, fibre sau sodiu se prezintă în conformitate cu grupa 2.

(3) Etichetarea nutrițională poate include, de asemenea, cantitățile din una sau mai multe dintre următoarele substanțe: amidon, polioli, acizi grași mononesaturați, acizi grași polinesaturați, colesterol și oricare dintre mineralele sau vitaminele prezente în aliment în cantități semnificative, astfel cum sunt menționate în tabelul care face parte integrantă din prezentele norme metodologice.

(4) Înscriserea substanțelor care aparțin sau sunt componentele uneia dintre categoriile de substanțe nutritive menționate la alin. (1) și (3) este obligatorie atunci când se face o mențiune nutrițională. În cazul în care se înscrie cantitatea de acizi grași polinesaturați și/sau mononesaturați și/sau aportul de colesterol, se înscrie și cantitatea de acizi grași saturați. În acest caz declararea acizilor grași nu se consideră o mențiune nutrițională în înțelesul alin. (2).

Art. 5. — Valoarea energetică declarată se calculează utilizându-se următorii factori de echivalență:

a) glucide, cu excepția polioliilor	4 kcal/g = 17 kJ/g
b) polioli	2,4 kcal/g = 10 kJ/g
c) proteine	4 kcal/g = 17 kJ/g
d) lipide	9 kcal/g = 37 kJ/g
e) alcool etilic—etanol	7 kcal/g = 29 kJ/g
f) acid organic	3 kcal/g = 13 kJ/g.

Art. 6. — (1) Declararea valorii energetice și a proporției substanțelor nutritive sau a componentelor acestora se face cantitativ. Unitățile de măsură utilizate sunt următoarele:

a) valoarea energetică — kJ și kcal;

b) proteine — grame (g);

c) glucide — grame (g);

d) lipide — grame (g);

e) fibre — grame (g);

f) sodiu — grame (g);

g) colesterol — miligrame (mg);

h) vitamine și minerale — unitățile de măsură specificate în tabel.

(2) Informația menționată la alin. (1) se exprimă la 100 g sau la 100 ml.

(3) Informația prevăzută la alin. (1) poate fi, de asemenea, exprimată pe etichetă raportat la rație sau la porție, cu condiția menționării pe ambalaj a numărului de porții conținute.

(4) Cantitățile menționate sunt acelea care caracterizează alimentul sub forma în care este vândut. Această informație se poate referi și la alimentul preparat, cu condiția menționării instrucțiunilor de preparare, iar informația să se refere la alimentul preparat pentru consum.

(5) Informația referitoare la vitamine și minerale, pentru cantitățile specificate la alin. (2), trebuie, de asemenea, exprimată în procente din doza zilnică recomandată (DZR) prevăzută în tabel.

(6) În cazul vitaminelor și mineralelor procentul din doza zilnică recomandată (DZR) poate fi înscris și sub formă grafică.

(7) La declararea cantității de zaharuri și/sau polioli și/sau amidon, imediat după cantitatea totală de glucide exprimată în grame se înscriu cantitățile de zaharuri, polioli și amidon, exprimate în grame.

(8) La declararea cantității și/sau tipului de acid gras și/sau valorii colesterolului, imediat după cantitatea totală de lipide exprimată în grame se înscriu cantitățile de lipide saturate, mononesaturate, polinesaturate, exprimate în grame, și cea de colesterol exprimată în miligrame.

(9) Valorile declarate sunt, după caz, valori medii, care se bazează pe următorii factori:

a) analiza alimentului făcută de producător;

b) un calcul făcut cu ajutorul valorilor medii cunoscute sau reale ale ingredientelor utilizate;

c) un calcul obținut cu datele stabilite și general acceptate.

Art. 7. — Dispozițiile privind etichetarea nutrițională prevăzute în prezentul capitol, se aplică și în cazul alimentelor nepreambalate — vrac — oferite consumatorului final sau destinate aprovizionării agenților economici care prepară și furnizează hrană pentru populație și al alimentelor ambalate în punctul de vânzare la cererea consumatorului sau preambalate în scopul vânzării lor imediate; înscrierea informațiilor nutriționale se face pe produs pe un afiș, anunț sau în orice altă formă fără risc de confuzie.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Art. 8. — (1) Prin etichetarea nutrițională informația se prezintă grupat, în același loc, sub formă de tabel, cu numerele aliniat, dacă spațiul o permite; acolo unde spațiul nu permite, informația se prezintă în formă liniară. Informația se înscrie într-un loc vizibil, cu caractere lizibile și într-o formă ce nu permite ștergerea.

(2) Prin etichetarea nutrițională informația se înscrie într-o exprimare ușor de înțeles de cumpărător, dacă nu au fost luate alte măsuri în scopul buneii informări a acestuia. Informația se înscrie în limba română, indiferent de țara producătoare a alimentului, fără a impune restricții cu privire la posibilitatea indicării acesteia și în alte limbi.

Art. 9. — Prevederile prezentelor norme metodologice completează în mod corespunzător Normele metodologice privind etichetarea alimentelor, prevăzute în anexa nr. 1.

TABEL

VITAMINELE ȘI MINERALELE
care pot fi înscrise pe etichete și doza zilnică recomandată din acestea (DZR)

Vitamina A μg	800	Riboflavină mg B ₂	1,6	Vitamina D μg	5	Fosfor mg	800
Vitamina E mg	10	Niacină mg pp	18	Vitamina B ₁₂ μg	1	Fier mg	14
Vitamina C mg	60	Vitamina B ₆ mg	2	Biotină mg	0,15	Magneziu mg	300
Tiamină mg B ₁	1,4	Acid folic μg	200	Acid pantotenic mg	6	Zinc mg	15
				Calciu mg	800	Iod μg	150

NOTĂ:

Se consideră vitamine și minerale în cantități semnificative numai cele a căror cantitate reprezintă minimum 15% din doza zilnică recomandată (DZR) menționată în tabel, furnizată de 100 g sau 100 ml ori per pachet dacă pachetul conține o singură porție.

ANEXA Nr. 3

NORME METODOLOGICE

privind informațiile suplimentare care se indică obligatoriu prin etichetare în cazul alimentelor obținute din organisme modificate genetic sau care conțin aditivi și arome modificate genetic ori obținute din organisme modificate genetic

CAPITOLUL I

Alimente obținute din organisme modificate genetic

SECȚIUNEA I

Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Prevederile prezentului capitol se aplică alimentelor și ingredientelor alimentare, denumite în continuare *alimente specificate*, ce se livrează ca atare consumatorului final sau agenților economici care prestează servicii de preparare și furnizare a hranei pentru populație și care au fost obținute în totalitate sau în parte din:

- a) semințe de soia modificate genetic (*Glicina max. L.*), cu toleranță crescută la erbicidul glifosat;
- b) porumb modificat genetic (*Zea mays L.*), cu toleranță crescută la erbicidul glufosinat de amoniu.

(2) Prevederile prezentului capitol nu se aplică aditivilor alimentari, aromelor utilizate în alimente sau solvenților de extracție utilizați la obținerea alimentelor.

SECȚIUNEA a II-a

Dispoziții privind etichetarea alimentelor și ingredientelor alimentare care au fost obținute din organisme modificate genetic

Art. 2. — (1) Cerințele specifice suplimentare de etichetare a alimentelor specificate sunt următoarele:

- a) atunci când alimentul este compus din mai mult de un ingredient, expresia „produs din soia modificată genetic” sau „produs din porumb modificat genetic”, după caz, se înscrie în lista cuprinzând ingredientele, între paranteze, imediat după denumirea ingredientului respectiv. După caz, aceste expresii pot apărea în cadrul unei note de subsol la lista cuprinzând ingredientele, dispusă vizibil, la care se face trimitere prin intermediul unui asterisc (*) înscris lângă ingredientul respectiv. Când un ingredient este deja menționat ca fiind produs din soia sau porumb, expresia „produs din organism modificat genetic” poate fi prescurtată „modificat genetic”; dacă forma prescurtată a exprimării este utilizată sub formă de notă de subsol la lista cuprinzând ingredientele, asteriscul se atașează direct cuvântului „soia” sau „porumb”. Când ambele expresii sunt utilizate sub formă de notă de subsol la lista cuprinzând ingredientele, acestea se înscriu cu caractere de cel puțin aceeași mărime cu a celor din această listă;
- b) în cazul produselor pentru care nu există nici o listă cuprinzând ingredientele, expresia „produs din soia modificată genetic” sau „produs

din porumb modificat genetic”, după caz, se înscrie clar pe eticheta alimentului;

c) dacă un ingredient este desemnat prin denumirea categoriei, conform reglementărilor în vigoare privind etichetarea alimentelor, acea denumire se completează cu expresia „conține..... *) produs din soia modificată genetic/porumb modificat genetic”;

d) dacă un ingredient este component al unui ingredient compus și provine din alimentele specificate, acesta se menționează pe eticheta produsului finit, cu adăugarea expresiilor prevăzute la lit. b).

(2) Alimentele specificate nu se supun cerințelor suplimentare de etichetare atunci când:

a) proteina și/sau ADN organismelor modificate genetic, menționate la art. 1 alin. (1), nu sunt prezente în ingredientele alimentelor considerate individual ori în alimentul alcătuit dintr-un singur ingredient; sau

b) materialul rezultat din organismele modificate genetic, menționate la art. 1 alin. (1), împreună cu orice material rezultat din alte produse modificate genetic, este prezent în ingredientele alimentului sau în alimentele alcătuite dintr-un singur ingredient în proporție de maximum 1% din ingredientele alimentare considerate individual ori din alimentele alcătuite dintr-un singur ingredient, cu mențiunea că prezența acestuia este accidentală; pentru a stabili dacă prezența acestui material este accidentală agenții economici trebuie să dovedească autorităților competente că au luat măsurile necesare de evitare a utilizării ca sursă a organismelor modificate genetic sau a produselor rezultate din acestea.

CAPITOLUL II

Alimente și ingrediente alimentare ce conțin aditivi și arome care au fost modificate genetic sau care au fost produse din organisme modificate genetic

SECȚIUNEA I

Dispoziții generale

Art. 3. — (1) Prevederile prezentului capitol stabilesc cerințele suplimentare specifice de etichetare a alimentelor și a ingredientelor alimentare, denumite în sensul prezentelor norme metodologice *alimente specificate*, ce conțin aditivi și/sau arome, conform alin. (2), denumite în continuare *aditivi și arome specificate*, destinate consumatorilor finali și agenților economici care prestează servicii de preparare și furnizare a hranei pentru populație.

(2) Sunt considerați aditivi și arome specificate:

- a) aditivii definiți prin acte normative specifice; și/sau

*) Ingredientul/ingredientele trebuie specificat/specificate, după caz.

b) aromele utilizate în alimente, definite prin acte normative specifice, care sunt, conțin sau sunt obținute din organisme modificate genetic, conform Ordonanței Guvernului nr. 49/2000 privind regimul de obținere, testare, utilizare și comercializare a organismelor modificate genetic prin tehnicile biotehnologiei moderne, precum și a produselor rezultate din acestea.

Art. 4. — Etichetarea alimentelor specificate trebuie să furnizeze consumatorului final și agenților economici care prestează servicii de preparare și furnizare a hranei pentru populație, cu respectarea reglementărilor specifice privind etichetarea alimentelor, informații privind:

a) orice fel de caracteristici sau proprietăți ale alimentelor, precum: compoziția, valoarea nutrițională/efectele nutriționale, utilizarea prevăzută pentru aditivi sau arome, în conformitate cu art. 6 alin. (1), ca urmare a faptului că aditivii sau aromele specificate nu mai sunt echivalente cu aditivii sau aromele existente;

b) prezența în aromele și aditivii specificați a materialului ce nu este prezent în aromele sau aditivii echivalenți existenți și care poate afecta sănătatea anumitor segmente de populație;

c) prezența în aromele și aditivii specificați a materialului ce nu este prezent în aromele sau aditivii echivalenți existenți și care ridică probleme etice;

d) prezența unui aditiv sau a unei arome, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (2), care reprezintă sau conține un organism modificat genetic prin tehnici de modificare genetică, a căror listă neexhaustivă este stabilită în partea 1 din anexa nr. 6 la Ordonanța Guvernului nr. 49/2000.

Art. 5. — Aditivii sau aromele specificate sunt considerate ca nefiind echivalente în înțelesul art. 4 lit. a), dacă evaluarea științifică, bazată pe o analiză corespunzătoare a datelor existente, poate demonstra că caracteristicile evaluate sunt diferite în comparație cu aditivii sau aromele tradiționale, având în vedere limitele acceptate ale variațiilor naturale ale acestor caracteristici, în situația în care aditivii sau aromele specificate conțin proteina și/sau ADN rezultate din modificarea genetică.

SECȚIUNEA a II-a

Cerințe suplimentare specifice de etichetare

Art. 6. — (1) Cerințele suplimentare specifice de etichetare cu privire la înscrierea mențiunilor prevăzute la art. 4 lit. a) sunt următoarele: expresia „produs din modificat genetic” se înscrie în lista cuprinzând ingredientele prevăzută de reglementările privind etichetarea alimentelor între paranteze, imediat după indicarea aditivului sau a aromei respective. După caz, această expresie poate apărea într-o notă de subsol la lista cuprinzând ingredientele, dispusă vizibil, legată de aditivul sau de aroma respectivă printr-un asterisc (*). Nota se înscrie cu caractere cel puțin de aceeași mărime cu cea utilizată în lista cuprinzând ingredientele. În cazul alimentelor specificate pentru care nu există o listă cuprinzând ingredientele, această expresie se înscrie cu claritate pe eticheta produsului.

(2) Cerințele suplimentare specifice de etichetare cu privire la înscrierea mențiunilor prevăzute la art. 4 lit. d) sunt următoarele: expresia „modificat genetic” se înscrie în lista cuprinzând ingredientele imediat după indicarea aditivului sau a aromei respective. După caz, această expresie poate apărea într-o notă de subsol la lista cuprinzând ingredientele, dispusă vizibil, legată de aditivul sau de aroma respectivă printr-un asterisc (*). Nota se înscrie cu caractere cel puțin de aceeași mărime cu cea utilizată în lista cuprinzând ingredientele. În cazul alimentelor specificate pentru care nu există o listă cuprinzând ingredientele, această expresie se înscrie clar pe eticheta produsului.

CAPITOLUL III

Dispoziții finale

Art. 7. — Prevederile prezentelor norme metodologice completează în mod corespunzător Normele metodologice privind etichetarea alimentelor, prevăzute în anexa nr. 1.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE
ÎN DOMENIUL GAZELOR NATURALE

DECIZIE

privind aprobarea Metodologiei de monitorizare a pieței interne reglementate a gazelor naturale și a consumatorilor eligibili

În temeiul prevederilor art. 5 lit. n) și p) și ale art. 8 alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 41/2000 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale (ANRGN), aprobată cu modificări prin Legea nr. 791/2001, și ale art. 42 alin. (1) din Regulamentul pentru acreditarea consumatorilor eligibili de gaze naturale, aprobat prin Decizia președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale nr. 946 din 18 decembrie 2001,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale emite prezenta decizie.

Art. 1. — Se aprobă Metodologia de monitorizare a pieței interne reglementate a gazelor naturale și a consumatorilor eligibili, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezenta decizie.

Art. 2. — Departamentul prețuri, tarife, reglementări comerciale și protecția consumatorilor și Serviciul legislație contencios vor asigura aducerea la îndeplinire a prevederilor prezentei decizii.

Președintele Autorității Naționale
de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale,
Radu Gheorghe

București, 6 februarie 2002.
Nr. 246.

METODOLOGIE DE MONITORIZARE a pieței interne reglementate a gazelor naturale și a consumatorilor eligibili

CAPITOLUL I Dispoziții generale

SECȚIUNEA 1 Scop

Art. 1. — Metodologia de monitorizare a pieței interne reglementate a gazelor naturale și a consumatorilor eligibili are ca obiective:

- a) urmărirea și controlul respectării de către furnizorii de gaze naturale a criteriilor și metodelor de calcul al prețurilor și tarifelor reglementate;
- b) verificarea modului în care, după acreditare, consumatorii eligibili îndeplinesc cerințele și criteriile de eligibilitate;
- c) asigurarea de către distribuitorii licențiați a securității, continuității și a echilibrului alimentării cu gaze naturale a consumatorilor captivi;
- d) aplicarea unui tratament egal și nediscriminatoriu tuturor consumatorilor de gaze naturale;
- e) promovarea și asigurarea competiției pe piața internă a gazelor naturale;
- f) asigurarea transparenței prețurilor și a tarifelor în sectorul gazelor naturale;
- g) crearea bazei de date a Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale și furnizarea de informații privind piața internă, precum și activitatea de comerț internațional cu gaze naturale.

SECȚIUNEA a 2-a Domeniu de aplicare

Art. 2. — Metodologia de monitorizare a pieței interne reglementate a gazelor naturale și a consumatorilor eligibili stabilește procedurile pe care Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale, denumită în continuare ANRGN, le aplică pentru:

- a) colectarea, înregistrarea și arhivarea informațiilor și datelor privind prețurile și tarifele practicate de agenții economici din sectorul gazelor naturale, supuși prevederilor prezentei metodologii;
- b) colectarea, înregistrarea și arhivarea informațiilor și datelor privind contractele de vânzare-cumpărare și contractele pentru prestarea serviciilor de sistem, încheiate de consumatorii eligibili, și îndeplinirea obligațiilor ce le revin ca urmare a derulării acestor contracte.

Art. 3. — Prevederile prezentei metodologii se aplică tuturor agenților economici care sunt:

- a) titulari ai licenței de furnizare a gazelor naturale;
- b) titulari ai licenței de distribuție a gazelor naturale;
- c) titulari ai licenței de înmagazinare a gazelor naturale;
- d) titulari ai licenței de transport al gazelor naturale;
- e) titulari ai licenței de tranzit al gazelor naturale;
- f) consumatori eligibili acreditați de ANRGN și incluși în lista centralizată la nivel național, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea a IV-a.

SECȚIUNEA a 3-a Acte normative de referință

Art. 4. — Dispozițiile prezentei metodologii se completează cu prevederile următoarelor acte normative de referință:

- a) Ordonanța Guvernului nr. 60/2000 privind reglementarea activităților din sectorul gazelor naturale, aprobată cu modificări prin Legea nr. 463/2001;
- b) Ordonanța Guvernului nr. 41/2000 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale (ANRGN), aprobată cu modificări prin Legea nr. 791/2001;
- c) Hotărârea Guvernului nr. 784/2000 privind aprobarea Regulamentului pentru acordarea autorizațiilor și licențelor în sectorul gazelor naturale;
- d) Decizia președintelui ANRGN nr. 946 din 18 decembrie 2001 privind aprobarea Regulamentului pentru acreditarea consumatorilor eligibili de gaze naturale;
- e) Decizia președintelui ANRGN nr. 79 din 15 martie 2001 privind aprobarea Criteriilor și metodelor pentru stabilirea prețurilor și a tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale;
- f) Decizia președintelui ANRGN nr. 54 din 23 ianuarie 2001 pentru aprobarea Regulamentului de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în sectorul gazelor naturale;
- g) Ordinul președintelui ANRGN nr. 538 din 15 octombrie 2001 privind aprobarea Procedurii pentru raportarea datelor privind consumatorii de gaze naturale, în conformitate cu Directiva CE 90/377.

SECȚIUNEA a 4-a Terminologie

Art. 5. — Termenii utilizați în prezenta metodologie și lista cuprinzând abrevierile sunt prevăzute în anexa nr. 1.

CAPITOLUL II Monitorizarea pieței interne reglementate a gazelor naturale și a consumatorilor eligibili

SECȚIUNEA 1 Prevederi generale

Art. 6. — Agenții economici prevăzuți la art. 3 au obligația să întocmească și să înainteze lunar Departamentului prețuri, tarife, reglementări comerciale și protecția consumatorilor din cadrul ANRGN, până cel târziu în ultima zi a lunii în curs, un raport privind cantitățile de gaze naturale tranzacționate și/sau serviciile prestate în luna precedentă, conform modelelor prezentate în anexele la prezenta metodologie.

Art. 7. — (1) Departamentul prețuri, tarife, reglementări comerciale și protecția consumatorilor din cadrul ANRGN are dreptul să solicite titularilor de licențe și/sau consumatorilor eligibili prevăzuți la art. 3 completarea, clarificarea și/sau detalierea datelor și informațiilor cuprinse în raportul înaintat.

(2) Termenul în care răspunsul de clarificare va fi înaintat Departamentului prețuri, tarife, reglementări comerciale și protecția consumatorilor din cadrul ANRGN este de 10 zile calendaristice de la data solicitării.

Art. 8. — Datele și informațiile vor fi completate și înaintate ANRGN sub semnătura și pe propria răspundere a reprezentanților legali ai agenților economici, personalul împuternicit al ANRGN având dreptul de control, conform prevederilor Regulamentului de constatare, de notificare și de sancționare a abaterilor de la reglementările emise în sectorul gazelor naturale, al veridicității și exactității datelor și informațiilor furnizate.

Art. 9. — (1) Toate datele și informațiile cuprinse în rapoarte vor fi tratate conform prevederilor art. 11 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 41/2000, aprobată cu modificări prin Legea nr. 791/2001.

(2) Personalul Departamentului prețuri, tarife, reglementări comerciale și protecția consumatorilor, precum și personalul cu atribuții de control sau care utilizează aceste date au obligația asigurării securității, integrității și confidențialității acestora.

Art. 10. — (1) ANRGN are dreptul de a face publice, fără acordul partenerilor contractuali, datele și informațiile privind tranzacțiile comerciale lunare, trimestriale sau anuale pe piața internă a gazelor naturale.

(2) Datele și informațiile vor fi făcute publice numai în forme prelucrate și agregate, astfel încât să nu fie posibilă identificarea unor tranzacții individuale și să se asigure confidențialitatea relațiilor contractuale.

Art. 11. — ANRGN nu va face publice, fără acordul partenerilor contractuali, datele și informațiile privind tranzacțiile comerciale lunare, trimestriale sau anuale înregistrate în cadrul unei categorii de consumatori, dacă în categoria respectivă nu există cel puțin 3 consumatori înregistrați.

SECȚIUNEA a 2-a Instrucțiuni de completare a rapoartelor

Art. 12. — Raportul privind achizițiile și livrările de gaze naturale, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 2, se completează de către deținătorii de licență de furnizare a gazelor naturale.

Art. 13. — Raportul privind serviciile de transport, tranzit, distribuție și înmagazinare, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 3, se completează de către titularii licenței de transport, ai licenței de tranzit, ai licenței de distribuție sau ai licenței de înmagazinare, după caz.

Art. 14. — Raportul privind contractele de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, al cărui model este prevăzut în anexa nr. 4, se completează de către consumatorii eligibili.

SECȚIUNEA a 3-a Completarea raportului privind achizițiile și livrările de gaze naturale (contracte de achiziție, contracte de furnizare și contracte de vânzare-cumpărare)

Art. 15. — (1) Completarea raportului privind achizițiile și livrările de gaze naturale (contracte de achiziție, contracte de furnizare și contracte de vânzare-cumpărare), conform anexei nr. 2, se face distinct, pentru consumatorii conectați direct la Sistemul național de transport al gazelor naturale (SNT), pentru consumatorii conectați în sistemele de distribuție și pentru alți titulari ai licenței de furnizare.

(2) Completarea raportului pentru consumatori se face pe categorii, astfel:

- a) consumatori rezidențiali: consumator rezidențial individual, consumator rezidențial colectiv, alți consumatori rezidențiali;
- b) consumatori din sectorul producerii de energie electrică;
- c) consumatori din industria chimică;
- d) consumatori cu consum anual mai mare de 124.000.000 m³/an sau 4.186.000 GJ/an sau 1.163 GWh/an;
- e) consumatori supuși procedurii pentru raportarea datelor privind consumatorii de gaze naturale, în conformitate cu Directiva CE 90/377, aprobată prin Ordinul președintelui ANRGN nr. 538/2001. Pentru această categorie raportarea se face pe tipurile de consumatori (de referință), definite în procedură;
- f) consumatori eligibili. Pentru această categorie raportarea se face individual pentru fiecare consumator eligibil.

Art. 16. — La capitolul „Achiziții gaze naturale” se nominalizează individual toate contractele de achiziție (numărul și data) executate pe parcursul lunii respective, cu nominalizarea furnizorului, a prețului mediu realizat și a cantității de gaze naturale achiziționate.

Art. 17. — (1) Cantitățile vor fi exprimate în „mii m³”, iar prețurile în „lei/1.000 m³”, exclusiv T.V.A.

(2) În cazul achiziției gazelor naturale din import sau plății contravalorii gazelor naturale achiziționate într-o altă monedă decât cea națională, se va preciza la rubrica „Observații” cursul de schimb considerat, conform prevederilor contractuale.

(3) De asemenea, vor fi precizate tarifele incluse în prețuri, conform contractului, și valoarea acestora.

Art. 18. — Pentru livrările către alți furnizori/distribuitori se nominalizează individual toate contractele de achiziție sau de vânzare-cumpărare (numărul și data) executate pe parcursul lunii respective, cu nominalizarea furnizorului, a prețului mediu realizat și a cantității de gaze naturale tranzacționate.

SECȚIUNEA a 4-a

Completarea raportului privind prestarea serviciilor de sistem (transport, tranzit, înmagazinare, distribuție)

Art. 19. — La rubrica „Servicii” vor fi nominalizate individual toate contractele încheiate (numărul și data) cu consumatorii eligibili și/sau cu distribuitorii licențiați, după caz, conform anexei nr. 3.

Art. 20. — La rubrica „Consumatori conectați direct la SNT” vor fi prezentate individual contractele încheiate de transportator cu consumatorii eligibili și cu furnizorii/distribuitorii licențiați de gaze naturale.

Art. 21. — La rubrica „Consumatori conectați în sistemul de distribuție” vor fi prezentate individual contractele încheiate de distribuitor cu consumatorii eligibili de gaze naturale, prezentate pe categoriile de consumatori prevăzute la art. 15 alin. (2), cu nominalizarea beneficiarului, a tarifului practicat și a cantității de gaze naturale furnizate.

Art. 22. — (1) Toate cantitățile vor fi exprimate în „mii m³”, iar tarifele în „lei/1.000 m³”, exclusiv T.V.A.

(2) În cazul contractelor în care tarifele sunt calculate în valută, transformarea acestora în lei se va realiza în conformitate cu declarațiile vamale, cu facturile emise sau cu clauzele contractuale, după caz, în raport fiind menționat și cursul valutar la care a fost efectuată transformarea.

SECȚIUNEA a 5-a

Completarea raportului privind contractele de vânzare-cumpărare a gazelor naturale

Art. 23. — La rubrica „Contractele de vânzare-cumpărare” se nominalizează individual toate contractele de vânzare-cumpărare (numărul și data) executate pe parcursul lunii respective, cu nominalizarea furnizorului, a prețului mediu realizat și a cantității de gaze naturale achiziționate, conform anexei nr. 4.

Art. 24. — La rubrica „Contracte de prestări de servicii” vor fi nominalizate individual toate contractele încheiate (numărul și data) cu transportatorul și/sau cu distribuitorii licențiați, după caz.

Art. 25. — (1) Toate cantitățile vor fi exprimate în „mii m³”, iar tarifele în „lei/1.000 m³”, exclusiv T.V.A.

(2) În cazul contractelor în care prețurile și/sau tarifele sunt calculate în valută, transformarea acestora în lei se va realiza în conformitate cu declarațiile vamale, cu facturile emise sau cu clauzele contractuale, după caz, în raport fiind menționat și cursul valutar la care a fost efectuată transformarea.

CAPITOLUL III

Contravenții

Art. 26. — Constituie contravenții și se sancționează cu amendă, în conformitate cu legislația în vigoare, următoarele fapte:

a) nerespectarea de către agenții economici prevăzuți la art. 3 a termenelor de transmitere a rapoartelor, respectiv a datelor și informațiilor suplimentare solicitate;

b) refuzul de a furniza sau furnizarea de date și informații incorecte, incomplete sau eronate.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 27. — (1) Titularii licenței de furnizare a gazelor naturale au obligația de a înregistra la ANRGN contractele de achiziție a gazelor naturale, precum și contractele de vânzare-cumpărare a gazelor naturale încheiate pentru perioade mai mari de 12 luni calendaristice consecutive inclusiv.

(2) Înregistrarea contractelor se va face în termen de 15 zile calendaristice de la data publicării prezentei metodologii în Monitorul Oficial al României, Partea I, sau de la data încheierii contractelor, formularul de înregistrare fiind prevăzut în anexa nr. 5.

Art. 28. — Agenții economici prevăzuți la art. 3 vor notifica ANRGN persoanele autorizate să întocmească rapoartele prevăzute în anexele nr. 2, 3 și 4 și să furnizeze datele și informațiile solicitate de departamentul de specialitate, în termen de 15 zile calendaristice de la data publicării prezentei metodologii în Monitorul Oficial al României, Partea I, respectiv de la data acordării licenței sau eligibilității de către ANRGN.

Art. 29. — (1) Rapoartele prevăzute la art. 12, 13 și 14 vor fi transmise ANRGN în format Microsoft Excel 97 prin e-mail la adresa *anrign@anrign.ro* sau *gsirbu@anrign.ro*, în termenul prevăzut în prezenta metodologie și cu respectarea prevederilor legale privind semnătura electronică.

(2) Până la înregistrarea semnăturii electronice extinse a agenților economici prevăzuți la art. 3 rapoartele vor fi înaintate ANRGN și pe suport hârtie, dar nu mai târziu de data de 1 iulie 2002.

Art. 30. — Până la organizarea bazelor de date, dar nu mai târziu de data de 1 ianuarie 2003, completarea raportului privind achizițiile și livrările de gaze naturale se va realiza pentru categoriile de consumatori precizate la art. 15 alin. (2), urmând ca după data menționată completarea să se realizeze și pentru subcategoriile de consumatori specificate în modelul prezentat în anexa nr. 2.

Art. 31. — Anexa nr. 1 „Definirea unor termeni și lista cu abrevierile utilizate”, anexa nr. 2 „Raport privind achizițiile și livrările de gaze naturale”, anexa nr. 3 „Raport privind serviciile de transport, tranzit, distribuție, înmagazinare”, anexa nr. 4 „Raport privind contractele de vânzare-cumpărare/prestări de servicii în domeniul gazelor naturale” și anexa nr. 5 „Fisa de înregistrare a contractului” fac parte integrantă din prezenta metodologie.

*ANEXA Nr. 1
la metodologie*

DEFINIREA unor termeni și lista cu abrevierile utilizate

— *Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Gazelor Naturale* — ANRGN — instituție publică cu personalitate juridică, aflată în coordonarea Ministerului Industriei și Resurselor, care elaborează, aplică și urmărește sistemul de reglementări obligatorii la nivel național, necesar pentru funcționarea sectorului și a pieței gazelor naturale în condiții de eficiență, siguranță, concurență, transparență și protecție a consumatorilor și a mediului.

— *Consumator captiv* — persoana fizică sau juridică, română ori străină, care este obligată datorită configurației sistemului de distribuție să contracteze gaze naturale cu un anumit producător sau distribuitor, titular al licenței de furnizare.

— *Consumator eligibil* — persoana fizică sau juridică, română ori străină, care are deplină libertate de a cumpăra gaze naturale de la orice

producător și/sau furnizor și care are acces la rețelele de transport și/sau de distribuție.

— *Consumator rezidențial* — consumatorul care utilizează gazele naturale în scopul încălzirii spațiilor proprii, producerii apei calde, pentru gătit și pentru care furnizarea se face fără limită de consum, până la nivelul debitului maxim instalat; în particular, termenul *uz rezidențial* face referire la consumul casnic în gospodării individuale, apartamente de bloc, obiective sociale, culturale, de ocrotire a sănătății, în instituții și altele asemenea:

a) consumator rezidențial individual — consumul casnic în gospodării individuale, apartamente de bloc sau cu un consum de gaze naturale de maximum 10.000 m³/an;

b) consumator rezidențial colectiv — consumul casnic în gospodăria sau în apartamente de bloc, cu contorizări comune și un consum de gaze naturale mai mare de 10.000 m³/an;

c) alți consumatori rezidențiali — instituții publice, unități de învățământ, spitale, creșe, grădinițe, servicii sociale și altele asemenea.

— *Consumator industrial* — consumatorul care utilizează gazele naturale ca materie primă în industria chimică sau pentru procese tehnologice în industrie, în sectorul extractiv, în sectorul materialelor de construcții și altele asemenea, exclusiv producerea de energie electrică și/sau termică, clasificat astfel:

a) consumator industrial mic — cu un consum de gaze naturale de maximum 100.000 m³/an;

b) consumator industrial mare — cu un consum de gaze naturale de minimum 100.000 m³/an.

— *Consumator din industria chimică* — consumatorul care utilizează gazele naturale ca materie primă în industria chimică de sinteză.

— *Consumator din sectorul producerii de energie electrică* — consumatorul care utilizează gazele naturale în scopul producerii de energie electrică pentru utilități publice.

— *Consumator comercial* — consumatorul care utilizează gazele naturale în sectorul comercial, restaurante, hoteluri, centre de afaceri sau în agricultură, în sere și utilizări similare, pentru care furnizarea se face fără limită de consum, până la nivelul debitului maxim instalat.

— *Consumator din sectorul distribuției districtuale a agentului termic* — consumatorul care utilizează gaze naturale pentru producerea de energie

termică în scopul distribuției publice; furnizarea se realizează în limita cantităților de gaze naturale contractate și în conformitate cu graficul de livrări prevăzut în contractul de furnizare.

— *Furnizor* — persoana juridică, română sau străină, titulară a licenței de furnizare a gazelor naturale.

— *Gaze naturale* — substanțe minerale combustibile, constituite din amestecuri de hidrocarburi naturale, acumulate în scoarța terestră, și care în condiții de suprafață se prezintă în stare gazoasă, întrunind proprietățile fizice și chimice prevăzute în STAS 3317 și având o putere calorifică inferioară minimă de 8.057 kcal/m³ la 15°C și 760 mm Hg.

— *Metru cub de gaze naturale (m³)* — echivalentul energetic, conform STAS 3.317, al cantității de gaze naturale conținute în volumul unui cub cu latura de un metru, la presiunea de 101.325 Pa (1 bar) și temperatura de 288,15°K (15°C).

— *Preț reglementat* — preț aprobat de ANRGN, pe baza propunerilor agenților economici din sectorul gazelor naturale, aferent contractelor de furnizare pentru consumatorii captivi; modalitatea de calcul al prețului reglementat este prevăzută în Criteriile și metodele pentru stabilirea prețurilor și a tarifelor reglementate în sectorul gazelor naturale, aprobate prin Decizia președintelui ANRGN nr. 79 din 15 martie 2001.

— *Preț negociat* — preț rezultat ca efect al mecanismelor concurențiale ale pieței, aferent contractelor de vânzare-cumpărare încheiate între furnizori și consumatorii eligibili de gaze naturale, precum și contractelor de achiziție încheiate între producători/furnizori și distribuitorii de gaze naturale.

*ANEXA Nr. 2
la metodologie
(confidențială)*

.....
(denumirea furnizorului)
Nr. licenței de furnizare

R A P O R T
privind achizițiile și livrările de gaze naturale în luna

	Nr. consumatori	Import		Producție internă		Total	Observații
		cantitate (mii m ³)	pret (lei/1.000 m ³)	cantitate (mii m ³)	pret (lei/1.000 m ³)	cantitate (mii m ³)	
I. Achiziții de gaze naturale — total	X		x		x		
contract 1	X						În cazul contractelor de achiziție a gazelor naturale din import se va preciza cursul de schimb în lei/U.S.D.
contract 2	X						
.....	X						
contract „n”	X						
II. Livrări de gaze naturale, pe categorii de consumatori — total	X						
II. A. Consumatori conectați direct la SNT — total	X						
II. A.1. Consumatori captivi supuși procedurii pentru raportarea datelor privind consumatorii de gaze naturale, conform Ordinului președintelui ANRGN nr. 538/2001	X						
— I ₁							
— I ₂							
— I ₃₋₁							
— I ₃₋₂							
— I ₄₋₁							
— I ₄₋₂							
— I ₅₋₄							
II. A.2. Consumatori din industria chimică							
II. A.3. Consumatori din sectorul producerii de energie electrică							
II. A.4. Consumatori cu un consum anual de gaze naturale mai mare de 124.000.000 m ³ /an sau de 4.186.000 GJ/an ori de 1.163 GWh/an							
II. A.5 Consumatori eligibili*)	X						
— „numele consumatorului eligibil”	X						
— „numele consumatorului eligibil”	X						
— „numele consumatorului eligibil”	X						
II. B. Consumatori conectați în sistemul de distribuție — total	X						
II. B.1. Consumatori rezidențiali	X						
a) consumatori rezidențiali individuali							
b) consumatori rezidențiali colectivi							

	Nr. consumatori	Import		Producție internă		Total	Observații
		cantitate (mii m ³)	preț (lei/1.000 m ³)	cantitate (mii m ³)	preț (lei/1.000 m ³)	cantitate (mii m ³)	
c) alți consumatori rezidențiali							
II. B.2. Consumatori captivi supuși procedurii pentru raportarea datelor privind consumatorii de gaze naturale, conform Ordinului președintelui ANRGN nr. 538/2001	X						
— I ₁							
— I ₂							
— I ₃₋₁							
— I ₃₋₂							
— I ₄₋₁							
— I ₄₋₂							
— I ₅₋₄							
II. B.3. Consumatori din industria chimică							
II. B.4 Consumatori din sectorul producerii de energie electrică							
II. B.5 Consumatori cu un consum anual de gaze naturale mai mare de 124.000.000 m ³ /an sau de 4.186.000 GJ/an ori de 1.163 GWh/an							
II. B.6 Consumatori eligibili ^{*)}	X						
— „numele consumatorului eligibil“	X						
— „numele consumatorului eligibil“	X						
— „numele consumatorului eligibil“	X						
III. Vânzări de gaze naturale către alți furnizori/transportatori/distribuitori	X						
— denumirea clientului	X						
— denumirea clientului	X						
— denumirea clientului	X						
IV. Consum tehnologic	X						

^{*)} Pentru fiecare consumator eligibil va fi precizat tipul de consumator în care este încadrat.

Certificăm realitatea și exactitatea datelor și informațiilor.

Data

Director general,
.....

Pagina nr.

ANEXA Nr. 3
la metodologie
(confidențială)

.....
(denumirea titularului de licență)
Licența nr.

R A P O R T

privind serviciile de transport, tranzit, distribuție, înmagazinare prestate în luna

Servicii	Cantitatea — mii m ³ —	Tariful — lei/1.000 m ³ —	Total prestație	Observații
I. Servicii de transport^{*)}				
I. A. pentru distribuitori licențiați				
— denumirea distribuitorului				
— denumirea distribuitorului				
I. B. pentru furnizori licențiați				
— denumirea furnizorului				
— denumirea furnizorului				
I. C. pentru consumatorii eligibili				
— denumirea consumatorului eligibil				
— denumirea consumatorului eligibil				
II. Servicii de distribuție				
II. A. pentru distribuitori licențiați				
— denumirea distribuitorului				
— denumirea distribuitorului				
II. B. pentru furnizori licențiați				
— denumirea furnizorului				
— denumirea furnizorului				
II. C. pentru consumatorii eligibili				
— denumirea consumatorului eligibil				
— denumirea consumatorului eligibil				
III. Servicii de înmagazinare				
III. A. pentru distribuitori licențiați				
— denumirea distribuitorului				
— denumirea distribuitorului				
III. B. pentru furnizori licențiați				
— denumirea furnizorului				
— denumirea furnizorului				

Servicii	Cantitatea — mii m ³ —	Tariful — lei/1.000 m ³ —	Total prestație	Observații
III. C. pentru consumatorii eligibili/transportatori				
— denumirea consumatorului eligibil				
— denumirea consumatorului eligibil				

¹⁾ Inclusiv servicii de tranzit (raportare distinctă).

Certificăm realitatea și exactitatea datelor și informațiilor.

Data

Director general,

Pagina nr.

*ANEXA Nr. 4
la metodologie*

(denumirea consumatorului eligibil)

RAPORT

privind contractele de vânzare-cumpărare/prestări de servicii în domeniul gazelor naturale, derulate în luna

Contractele de vânzare-cumpărare	Cantitatea (mii m ³)		Valoarea (milioane lei)	Prețul mediu (lei/1.000 m ³)	Furnizorul	Observații
	intern	import				
Contractul nr.						
Contractul nr.						
Contractul nr.						
Contractul nr.						
Contractul nr.						
Contract de prestări de servicii nr.						
TOTAL:						

NOTĂ:

- La rubrica observații vor fi precizate cazurile în care prețul mediu și, respectiv, valoarea facturată includ servicii de transport și/sau de distribuție a gazelor naturale.
- Situația va fi însoțită de comunicarea plăților efectuate către furnizori, cu indicarea perioadei de consum pentru care această plată este efectuată, inclusiv plățile în contul datoriilor eşalonate la plată.
- În situația unor furnizori externi se va preciza cursul de schimb leu/U.S.D. la care s-a efectuat facturarea.

*ANEXA Nr. 5
la metodologie*

FIȘA DE ÎNREGISTRARE A CONTRACTULUI (model)

- Numărul de înregistrare a contractului la ANRGN
- Numărul contractului
- Tipul contractului (de achiziție a gazelor naturale — cod ACH, de cumpărare-vânzare a gazelor naturale — cod CUV)
- Părțile contractante:
 - vânzător..... în calitate de.....
(producător — cod PRD, furnizor — cod FRN)
 - cumpărător..... în calitate de.....
(furnizor — cod FRN, furnizor/distribuitor — cod FRD, consumator eligibil — cod CNS)
- Durata contractului.....
 - data de începere a contractului zi/lună/an
 - data de terminare a contractului zi/lună/an
- Cantitatea contractată

— mii m³ —

Total	Anul											
	Trimestrul I			Trimestrul II			Trimestrul III			Trimestrul IV		
	Ianuarie	Februarie	Martie	Aprilie	Mai	Iunie	Iulie	August	Septembrie	Octombrie	Noiembrie	Decembrie
7. Prețul contractului:												
7.1. la data înregistrării (lei/1.000 m ³ , U.S.D./1.000 m ³ , euro/1.000 m ³ etc.)												
7.2. formula de ajustare a prețului												
7.3. valoarea parametrilor de ajustare corespunzător prețului înregistrat												
8. Condiția de livrare												
(la frontieră, la intrarea în SNT, la intrarea în sistemul de distribuție, franco-consumator etc.)												
9. Partea care asigură încheierea contractelor pentru serviciile de sistem:												
9.1. serviciile de transport (vânzătorul/cumpărătorul)												
9.2. serviciile de înmagazinare (vânzătorul/cumpărătorul)												
9.3. serviciile de distribuție (vânzătorul/cumpărătorul).												

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.

Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro